Desigualtats isoperimètriques i valors propis del Laplacià

Cristina Camacho Rivas i Maria Claramunt Clotet

Juny 2025

Introducció

El **problema isoperimètric** consisteix en determinar, per cada $\nu \in (0, V(M))$, la regió de volum ν tal que l'àrea de la seva frontera és mínima.

El **problema isoperimètric** consisteix en determinar, per cada $\nu \in (0, V(M))$, la regió de volum ν tal que l'àrea de la seva frontera és mínima.

Perfil isoperimètric

$$I_M(\nu) = \inf_{\Omega \in \mathcal{S}} \{ A(\Omega) \, | \, V(\Omega) = \nu \text{ amb } \overline{\Omega} \subset M \text{ i } \overline{\Omega} \text{ compacte} \}$$

El **problema isoperimètric** consisteix en determinar, per cada $\nu \in (0, V(M))$, la regió de volum ν tal que l'àrea de la seva frontera és mínima.

Perfil isoperimètric

$$I_M(\nu) = \inf_{\Omega \in \mathcal{S}} \{ A(\Omega) \, | \, V(\Omega) = \nu \text{ amb } \overline{\Omega} \subset M \text{ i } \overline{\Omega} \text{ compacte} \}$$

Regió isoperimètrica o minimitzador

Un minimitzador és una regió $\Omega \in \mathcal{S}$ amb $V(\Omega) = \nu$ i $A(\Omega) = I_M(\nu)$.

El **problema isoperimètric** consisteix en determinar, per cada $\nu \in (0, V(M))$, la regió de volum ν tal que l'àrea de la seva frontera és mínima.

Perfil isoperimètric

$$I_M(\nu) = \inf_{\Omega \in \mathcal{S}} \{ A(\Omega) \, | \, V(\Omega) = \nu \text{ amb } \overline{\Omega} \subset M \text{ i } \overline{\Omega} \text{ compacte} \}$$

Regió isoperimètrica o minimitzador

Un minimitzador és una regió $\Omega \in \mathcal{S}$ amb $V(\Omega) = \nu$ i $A(\Omega) = I_M(\nu)$.

Si M és una varietat compacta, per tot $\nu \in (0, V(M))$ existeix una regió isoperimètrica amb frontera suau.

Versió més feble del problema

Donar una cota inferior per $I_M(\nu)$. Això dona lloc a les desigualtats isoperimètriques:

$$A(\Omega) \ge \phi(V(\Omega))$$

per totes les regions suaus relativament compactes $\Omega \in S$.

Desigualtat isoperimètrica clàssica

Considerem $M = \mathbb{M}_k$ un espai de dimensió $n \geq 1$ simplement connex amb curvatura seccional k constant.

Àrea de Minkowski

Sigui K un subconjunt compacte de \mathbb{M}_k . Definim l'àrea de Minkowski, Mink(K) com

$$\operatorname{Mink}(K) = \lim_{h \to 0} \frac{V([K]_h) - V(K)}{h}.$$

$$[K]_h = \{x \in \mathbb{M}_k : d(x, K) \le h\} = K + h\mathbb{B}^n$$

$$X + Y = \{x + y \in \mathbb{R}^n | x \in X, y \in Y\}$$
 és la suma de Minkowski.

Considerem $M = \mathbb{M}_k$ un espai de dimensió $n \geq 1$ simplement connex amb curvatura seccional k constant.

Àrea de Minkowski

Sigui K un subconjunt compacte de \mathbb{M}_k . Definim l'àrea de Minkowski, Mink(K) com

$$\operatorname{Mink}(K) = \lim_{h \to 0} \frac{V([K]_h) - V(K)}{h}.$$

$$[K]_h = \{x \in \mathbb{M}_k : d(x, K) \le h\} = K + h\mathbb{B}^n$$

$$X+Y=\{x+y\in\mathbb{R}^n|x\in X,y\in Y\}$$
 és la suma de Minkowski.

Si
$$\partial K \in C^1, A(K) = \text{Mink}(K)$$

Teorema (Desigualtat de Brunn-Minkowski)

Siguin X i Y subconjunts mesurables i acotats de \mathbb{R}^n . Llavors,

$$V(X+Y)^{1/n} \ge V(X)^{1/n} + V(Y)^{1/n}$$
.

La igualtat es dona si i només si X, Y estan continguts en hiperplans paral·lels o són homotètics.

Demostració:

X i Y consisteixen cadascun en una sola caixa i $X \cap Y = \emptyset$.

$$V(X) = \prod_{j=1}^{n} \alpha_j, \quad V(Y) = \prod_{j=1}^{n} \beta_j, \quad V(X+Y) = \prod_{j=1}^{n} (\alpha_j + \beta_j)$$

Demostració:

X i Y consisteixen cadascun en una sola caixa i $X \cap Y = \emptyset$.

$$V(X) = \prod_{j=1}^{n} \alpha_j, \quad V(Y) = \prod_{j=1}^{n} \beta_j, \quad V(X+Y) = \prod_{j=1}^{n} (\alpha_j + \beta_j)$$

Desigualtat de les mitjanes aritmètica i geomètrica:

$$\left(\frac{\prod_{j=1}^{n} \alpha_j}{\prod_{j=1}^{n} (\alpha_j + \beta_j)}\right)^{1/n} + \left(\frac{\prod_{j=1}^{n} \beta_j}{\prod_{j=1}^{n} (\alpha_j + \beta_j)}\right)^{1/n}$$

$$\leq \frac{1}{n} \sum_{j=1}^{n} \frac{\alpha_j}{\alpha_j + \beta_j} + \frac{1}{n} \sum_{j=1}^{n} \frac{\beta_j}{\alpha_j + \beta_j} = 1,$$

Demostració:

X i Y consisteixen cadascun en una sola caixa i $X \cap Y = \emptyset$.

$$V(X) = \prod_{j=1}^{n} \alpha_j, \quad V(Y) = \prod_{j=1}^{n} \beta_j, \quad V(X+Y) = \prod_{j=1}^{n} (\alpha_j + \beta_j)$$

Desigualtat de les mitjanes aritmètica i geomètrica:

$$\left(\frac{\prod_{j=1}^{n} \alpha_j}{\prod_{j=1}^{n} (\alpha_j + \beta_j)}\right)^{1/n} + \left(\frac{\prod_{j=1}^{n} \beta_j}{\prod_{j=1}^{n} (\alpha_j + \beta_j)}\right)^{1/n}$$

$$\leq \frac{1}{n} \sum_{j=1}^{n} \frac{\alpha_j}{\alpha_j + \beta_j} + \frac{1}{n} \sum_{j=1}^{n} \frac{\beta_j}{\alpha_j + \beta_j} = 1,$$

$$V(X+Y)^{1/n} \geq V(X)^{1/n} + V(Y)^{1/n}$$

Inducció pel cas en que X i Y són la unió de k=l+1 caixes.

Inducció pel cas en que X i Y són la unió de k = l + 1 caixes. Existeix un hiperplà P en \mathbb{R}^n que divideix \mathbb{R}^n en dos semiespais tancats H^+ i H^- , de manera que

$$\frac{V(Y^{-})}{V(X^{-})} = \frac{V(Y)}{V(X)} = \frac{V(Y^{+})}{V(X^{+})}.$$

Inducció pel cas en que X i Y són la unió de k = l + 1 caixes. Existeix un hiperplà P en \mathbb{R}^n que divideix \mathbb{R}^n en dos semiespais tancats H^+ i H^- , de manera que

$$\frac{V(Y^{-})}{V(X^{-})} = \frac{V(Y)}{V(X)} = \frac{V(Y^{+})}{V(X^{+})}.$$

Llavors

$$\begin{split} V(X+Y) &\geq V(X^{+}+Y^{+}) + V(X^{-}+Y^{-}) \\ &\geq \left[V(X^{+})^{1/n} + V(Y^{+})^{1/n} \right]^{n} + \left[V(X^{-})^{1/n} + V(Y^{-})^{1/n} \right]^{n} \\ &= V(X^{+}) \left(1 + \left(\frac{V(Y^{+})}{V(X^{+})} \right)^{1/n} \right)^{n} + V(X^{-}) \left(1 + \left(\frac{V(Y^{-})}{V(X^{-})} \right)^{1/n} \right)^{n} \\ &= \left(V(X)^{1/n} + V(Y)^{1/n} \right)^{n}, \end{split}$$

X i Y conjunts oberts i acotats

Es poden aproximar des de dins per unions finites de caixes:

$$X_k \subset X, Y_k \subset Y \text{ amb } V(X \setminus X_k) < \frac{1}{k}, \quad V(Y \setminus Y_k) < \frac{1}{k}.$$

$$V(X+Y)^{1/n} \ge V(X_k+Y_k)^{1/n} \ge V(X_k)^{1/n} + V(Y_k)^{1/n}$$

X i Y conjunts oberts i acotats

Es poden aproximar des de dins per unions finites de caixes:

$$X_k \subset X, Y_k \subset Y \text{ amb } V(X \setminus X_k) < \frac{1}{k}, \quad V(Y \setminus Y_k) < \frac{1}{k}.$$

$$V(X+Y)^{1/n} \ge V(X_k + Y_k)^{1/n} \ge V(X_k)^{1/n} + V(Y_k)^{1/n}$$

X i Y conjunts compactes

$$\overline{V([X+Y]_{2\varepsilon})^{1/n} = V([X]_{\varepsilon} + [Y]_{\varepsilon})^{1/n}} \ge V([X]_{\varepsilon})^{1/n} + V([Y]_{\varepsilon})^{1/n}$$

X i Y conjunts oberts i acotats

Es poden aproximar des de dins per unions finites de caixes:

$$X_k \subset X, Y_k \subset Y \text{ amb } V(X \setminus X_k) < \frac{1}{k}, \quad V(Y \setminus Y_k) < \frac{1}{k}.$$

$$V(X+Y)^{1/n} \ge V(X_k + Y_k)^{1/n} \ge V(X_k)^{1/n} + V(Y_k)^{1/n}$$

X i Y conjunts compactes

$$V([X+Y]_{2\varepsilon})^{1/n} = V([X]_{\varepsilon} + [Y]_{\varepsilon})^{1/n} \ge V([X]_{\varepsilon})^{1/n} + V([Y]_{\varepsilon})^{1/n}$$

X i Y conjunts mesurables acotats

Es poden aproximar per conjunts compactes $X_k \subset X$, $Y_k \subset Y$ amb $V(X \setminus X_k) < \frac{1}{k}$, $V(Y \setminus Y_k) < \frac{1}{k}$.

Desigualtat isoperimètrica per Mink

Desigualtat isoperimètrica per l'àrea de Minkowski

Sigui $X \subset \mathbb{M}_k$ compacte i mesurable, llavors

$$\begin{aligned} \operatorname{Mink}(X) &\geq nV(\mathbb{B}^n)^{1/n}V(X)^{(n-1)/n} \\ &= \frac{A(\mathbb{B}^n)}{V(\mathbb{B}^n)^{(n-1)/n}}V(X)^{(n-1)/n} \end{aligned}$$

Desigualtat isoperimètrica per Mink

Desigualtat isoperimètrica per l'àrea de Minkowski

Sigui $X \subset \mathbb{M}_k$ compacte i mesurable, llavors

$$\begin{aligned} \operatorname{Mink}(X) &\geq nV(\mathbb{B}^n)^{1/n}V(X)^{(n-1)/n} \\ &= \frac{A(\mathbb{B}^n)}{V(\mathbb{B}^n)^{(n-1)/n}}V(X)^{(n-1)/n} \end{aligned}$$

$$\operatorname{Mink}(X) = \lim_{\varepsilon \to 0} \frac{V(X + \varepsilon \mathbb{B}^n) - V(X)}{\varepsilon}$$

$$\geq \lim_{\varepsilon \to 0} \frac{(V(X)^{1/n} + \varepsilon V(\mathbb{B}^n)^{1/n})^n - V(X)}{\varepsilon}$$

$$= nV(X)^{\frac{n-1}{n}} V(\mathbb{B}^n)^{\frac{1}{n}}$$

$$= \frac{A(\mathbb{B}^n)}{V(\mathbb{B}^n)^{(n-1)/n}} V(X)^{(n-1)/n}$$

Desigualtat Isoperimètrica Clàssica

Desigualtat isoperimètrica clàssica

Sigui $X \subset \mathbb{M}_k$ compacte, mesurable i amb frontera C^1 , llavors

$$A(X) \ge nV(\mathbb{B}^n)^{1/n}V(X)^{(n-1)/n}$$

on \mathbb{B}^n és la bola unitat de dimensió n.

Desigualtat Isoperimètrica Clàssica

Desigualtat isoperimètrica clàssica

Sigui $X \subset \mathbb{M}_k$ compacte, mesurable i amb frontera C^1 , llavors

$$A(X) \ge nV(\mathbb{B}^n)^{1/n}V(X)^{(n-1)/n}$$

on \mathbb{B}^n és la bola unitat de dimensió n.

$$\frac{A(X)}{V(X)^{\frac{n-1}{n}}} \ge \frac{A(\mathbb{B}^n)}{V(\mathbb{B}^n)^{\frac{n-1}{n}}}$$

Desigualtat Isoperimètrica Clàssica

Desigualtat isoperimètrica clàssica

Sigui $X \subset \mathbb{M}_k$ compacte, mesurable i amb frontera C^1 , llavors

$$A(X) \ge nV(\mathbb{B}^n)^{1/n}V(X)^{(n-1)/n}$$

on \mathbb{B}^n és la bola unitat de dimensió n.

$$\frac{A(X)}{V(X)^{\frac{n-1}{n}}} \ge \frac{A(\mathbb{B}^n)}{V(\mathbb{B}^n)^{\frac{n-1}{n}}}$$

Exemple al pla:

$$L^2 > 4\pi A$$

Reordenació

Considerem f acotada i mesurable definida en un conjunt $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ acotat i mesurable.

Funció de distribució de f

$$\mu_f(t):[0,\infty)\to[0,|\Omega|]$$
amb $\mu_f(t)=|\{x\in\Omega\,:\,|f(x)|>t\}|$

 $\mu_f(t)$ és no-creixent.

Considerem f acotada i mesurable definida en un conjunt $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ acotat i mesurable.

Funció de distribució de f

$$\mu_f(t): [0, \infty) \to [0, |\Omega|] \text{ amb } \mu_f(t) = |\{x \in \Omega : |f(x)| > t\}|$$

 $\mu_f(t)$ és no-creixent.

Reordenació decreixent de f

$$f^* : [0, |\Omega|] \to [0, \infty)$$
 amb $f^*(s) = \inf\{t \ge 0 \mid \mu_f(t) < s\}.$

 f^* es pot entendre com una inversa de $\mu_f(t)$ i és no-creixent.

Considerem f acotada i mesurable definida en un conjunt $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ acotat i mesurable.

Funció de distribució de f

$$\mu_f(t): [0, \infty) \to [0, |\Omega|] \text{ amb } \mu_f(t) = |\{x \in \Omega : |f(x)| > t\}|$$

 $\mu_f(t)$ és no-creixent.

Reordenació decreixent de f

$$f^* : [0, |\Omega|] \to [0, \infty)$$
 amb $f^*(s) = \inf\{t \ge 0 \mid \mu_f(t) < s\}.$

 f^* es pot entendre com una inversa de $\mu_f(t)$ i és no-creixent.

Reordenació esfèrica de Ω

Bola (Ω^*) centrada a l'origen amb la mateixa mesura que Ω : $|\Omega^*| = |\Omega|$.

Reordenació esfèrica decreixent de f

És la funció $f^* = \Omega^* \to \mathbb{R}$ donada per

$$f^*(x) = f^*(C_n|x|^n)$$

on $C_n|x|^n$ és el volum de la bola de radi |x| en \mathbb{R}^n .

Reordenació esfèrica decreixent de f

És la funció $f^* = \Omega^* \to \mathbb{R}$ donada per

$$f^*(x) = f^*(C_n|x|^n)$$

on $C_n|x|^n$ és el volum de la bola de radi |x| en \mathbb{R}^n .

Propietats de f^* :

- Simetria esfèrica
- No-creixent respecte el radi
- Equimesurable amb f (tenen la mateixa funció de distribució)

Desigualtat de Pólya - Szegő

Desigualtat de Pólya - Szegő

Sigui $f \in H_0^1(\Omega)$, llavors $f^* \in H_0^1(\Omega^*)$ i

$$\int_{\Omega^*} |\nabla f^*|^2 \le \int_{\Omega} |\nabla f|^2.$$

$$H_0^1(\Omega) = \overline{H^1(\Omega) \cap C_0^{\infty}(\Omega)}$$

$$= \overline{\left\{ f \in L^2 \middle| \frac{\partial f}{\partial x_i} \in L^2 \, \forall i \in \{1, \dots, n\} \right\} \cap C_0^{\infty}(\Omega)}$$

Desigualtat de Pólya - Szegő

$$C_{\varepsilon} = \{(x,t) \in \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^+ \mid \varepsilon f(x) > t\} \qquad C_{\varepsilon,t} = \{x \in \mathbb{R}^n \mid \varepsilon f(x) > t\}$$

$$C_{\varepsilon}^* = \{(x,t) \in \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^+ \mid \varepsilon f^*(x) > t\} \qquad C_{\varepsilon,t}^* = \{x \in \mathbb{R}^n \mid \varepsilon f^*(x) > t\}$$

$$A(C_{\varepsilon,t}^*) \leq A(C_{\varepsilon,t}) \implies A(C_\varepsilon^*) \leq A(C_\varepsilon)$$

$$\begin{split} \int_{f^{*-1}(\mathbb{R}^+)} \left(1 + \sqrt{1 + \varepsilon^2 |\nabla f^*|^2}\right) &\leq \int_{f^{-1}(\mathbb{R}^+)} \left(1 + \sqrt{1 + \varepsilon^2 |\nabla f|^2}\right) \\ \frac{1}{\varepsilon} \int_{f^{*-1}(\mathbb{R}^+)} \left(\sqrt{1 + \varepsilon^2 |\nabla f^*|^2} - 1\right) &\leq \frac{1}{\varepsilon} \int_{f^{-1}(\mathbb{R}^+)} \left(\sqrt{1 + \varepsilon^2 |\nabla f|^2} - 1\right) \\ \int_{\Omega^*} |\nabla f^*|^2 &\leq \int_{\Omega} |\nabla f|^2 \end{split}$$

Desigualtats isoperimètriques pels valors propis

Problemes dels valors propis

Dirichlet:

$$\begin{cases} -\Delta u = \lambda u & \text{a } \Omega \subset \mathbb{R}^n \\ u = 0 & \text{a } \partial \Omega \end{cases}$$

Neumann:

$$\begin{cases} -\Delta v = \mu v & \text{a } \Omega \subset \mathbb{R}^n \\ \frac{\partial v}{\partial n} = 0 & \text{a } \partial \Omega \end{cases}$$

Clamped plate:

$$\begin{cases} \Delta^2 w = \Gamma w & \text{a } \Omega \subset \mathbb{R}^n \\ w = 0 = \frac{\partial w}{\partial n} & \text{a } \partial \Omega \end{cases}$$

Desigualtat de Faber-Krahn

$$\lambda_1(\Omega) \ge \lambda_1(\Omega^*) \quad \text{per } \Omega \subset \mathbb{R}^n$$

on $\lambda_1(\Omega)$ ($\lambda_1(\Omega^*)$) és el primer valor propi del Laplacià pel problema de Dirichlet sobre Ω (Ω^*).

La igualtat s'assoleix si i només si Ω és una bola i.e. $\Omega = \Omega^*$.

Faber-Krahn

$$-\Delta u_1(\Omega) = \lambda_1(\Omega)u_1(\Omega)$$

Faber-Krahn

$$-\Delta u_1(\Omega) = \lambda_1(\Omega)u_1(\Omega)$$

$$\lambda_1(\Omega) \int_{\Omega} u_1^2(\Omega) dx = -\int_{\Omega} u_1(\Omega) \Delta u_1(\Omega) dx$$
$$= -\left[(\nabla u_1) u_1 \big|_{\partial \Omega} - \int_{\Omega} |\nabla u_1|^2 dx \right]$$
$$= \int_{\Omega} |\nabla u_1|^2 dx$$

Faber-Krahn

$$-\Delta u_1(\Omega) = \lambda_1(\Omega)u_1(\Omega)$$

$$\lambda_1(\Omega) \int_{\Omega} u_1^2(\Omega) dx = -\int_{\Omega} u_1(\Omega) \Delta u_1(\Omega) dx$$

$$= -\left[(\nabla u_1) u_1 \big|_{\partial \Omega} - \int_{\Omega} |\nabla u_1|^2 dx \right]$$

$$= \int_{\Omega} |\nabla u_1|^2 dx$$

$$\lambda_1(\Omega) = \frac{\int_{\Omega} |\nabla u_1|^2 dx}{\int_{\Omega} u_2^2 dx}$$

Desigualtat de Rayleigh-Ritz

$$\lambda_1(\Omega) = \inf_{\varphi \in D(-\Delta)} \frac{\int_{\Omega} \varphi(-\Delta\varphi)}{\int_{\Omega} \varphi^2}$$

on φ és una funció de prova real en el domini de $-\Delta$.

Desigualtat de Rayleigh-Ritz

$$\lambda_1(\Omega) = \inf_{\varphi \in D(-\Delta)} \frac{\int_{\Omega} \varphi(-\Delta\varphi)}{\int_{\Omega} \varphi^2}$$

on φ és una funció de prova real en el domini de $-\Delta$.

 $u_1^* \in H_0^1(\Omega^*)$ és una funció de prova vàlida:

$$\lambda_1(\Omega^*) \le \frac{\int_{\Omega^*} u_1^* (-\Delta u_1^*) dx}{\int_{\Omega^*} (u_1^*)^2 dx} = \frac{\int_{\Omega^*} |\nabla u_1^*|^2 dx}{\int_{\Omega^*} (u_1^*)^2 dx}$$

Desigualtat de Rayleigh-Ritz

$$\lambda_1(\Omega) = \inf_{\varphi \in D(-\Delta)} \frac{\int_{\Omega} \varphi(-\Delta\varphi)}{\int_{\Omega} \varphi^2}$$

on φ és una funció de prova real en el domini de $-\Delta$.

 $u_1^* \in H_0^1(\Omega^*)$ és una funció de prova vàlida:

$$\lambda_1(\Omega^*) \le \frac{\int_{\Omega^*} u_1^* (-\Delta u_1^*) dx}{\int_{\Omega^*} (u_1^*)^2 dx} = \frac{\int_{\Omega^*} |\nabla u_1^*|^2 dx}{\int_{\Omega^*} (u_1^*)^2 dx}$$

Per l'equimesurabilitat de $u_1(\Omega)$ i $u_1^*(\Omega^*)$ i Pólya - Szegő:

$$\lambda_1(\Omega) = \frac{\int_{\Omega} |\nabla u_1|^2 dx}{\int_{\Omega} u_1^2 dx} \ge \frac{\int_{\Omega^*} |\nabla u_1^*|^2 dx}{\int_{\Omega^*} (u_1^*)^2 dx} \ge \lambda_1(\Omega^*).$$

Desigualtat de Szegő-Weinberger

Desigualtat de Szegő-Weinberger

$$\mu_1(\Omega) \le \mu_1(\Omega^*) \quad \text{per } \Omega \subset \mathbb{R}^n$$

on $\mu_1(\Omega)$ ($\mu_1(\Omega^*)$) és el primer valor propi del Laplacià pel problema de Neumann sobre Ω (Ω^*).

La igualtat s'assoleix si i només si Ω és una bola.

Altres desigualtats de valors propis

Conjectura de Payne-Pólya-Weinberger:

$$\frac{\lambda_2}{\lambda_1} \le \frac{j_{n/2,1}^2}{j_{n/2-1,1}^2}$$

Altres desigualtats de valors propis

Conjectura de Payne-Pólya-Weinberger:

$$\frac{\lambda_2}{\lambda_1} \le \frac{j_{n/2,1}^2}{j_{n/2-1,1}^2}$$

Conjectura de Rayleigh pel problema del clamped plate:

$$\Gamma_1(\Omega) \ge \Gamma_1(\Omega^*) \quad \text{per } \Omega \subset \mathbb{R}^2$$

amb igualtat si i només si Ω és un disc.